

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.	
Organ	Regionfullmäktige	
Tid	2022-11-08, kl. 15:00-16:50	
Plats	Sessionssalen, Rådhuset	
Utses att justera	Iren Lejegren, Willhelm Sundman	
Justeringens tid	2022-11-14	
Datum för anslags uppsättande	2022-11-14	
Datum för anslags nedtagande	2022-12-06	
Underskrift Niklas Tiedermann	
Förvaringsplats	Regionkansliet, Eklundavägen 2, Örebro	
Protokollet omfattar	§§127-145	

Underskrifter

Sekreterare Niklas Tiedermann	
Ordförande Bo Rudolfsson Torgny Larsson
Justerande Iren Lejegren Willhelm Sundman

Tjänstgörande ledamöter

Närvarande ersättare

Övriga närvarande

Innehållsförteckning

- §127 Sammanträdet öppnande
- §128 Upprop
- §129 Protokollsjustering
- §130 Val av regionfullmäktiges presidium
- §131 Val av regionfullmäktiges valberedning
- §132 Skrivelser till regionfullmäktige
- §133 Anmälan av interpellationer och frågor
- §134 Anmälan av motion från Mats Gunnarsson (MP) och Monika Aune (MP) om att Region Örebro län ska ta fram en klimatanpassningsplan för perioden 2024-2030
- §135 Utdelning av kulturpris och kulturstipendier 2022
- §136 Aktuell regioninformation
- §137 Revisionsberättelser för stiftelser år 2021
- §138 Valärenden
- §139 Besvarande av interpellation från Bo Ammer (SD) om avgiftskontroller i kollektivtrafiken
- §140 Besvarande av interpellation från Rolf Östman (V) angående energibesparing
- §141 Besvarande av interpellation från Rolf Östman (V) angående privatiseringen av Hallsbergs vårdcentral
- §142 Besvarande av interpellation från Willhelm Sundman (L) om moralisk risk vid upphandling av verksamhet
- §143 Besvarande av interpellation från Willhelm Sundman (L) om Region Örebro län tar avstånd från oskuldsooperationer
- §144 Allmän frågestund för ledamöterna
- §145 Avslutning

§ 127 Sammanträdet öppnande

Regionfullmäktiges ålderspresident, Bo Rudolfsson (KD), öppnar sammanträdet och hälsar fullmäktiges ledamöter, åhörare, medarbetare inom Region Örebro län och företrädare för massmedia välkomna till dagens sammanträde.

Sammanträdet förklaras därefter öppnat.

Paragrafen är justerad

§ 128 Upprop

Företas upprop, varvid anteckning om närvaro sker enligt följande:

Valkrets Örebro läns Södra (Askersund, Laxå, Hallsberg och Kumla kommuner):

Erik Baecklund (M)
Thomas Vuolo (M)
Inga Ängsteg (C)
Fredrik Askhem (L)
Erica Gidlöf (KD)
Andreas Svahn (S)
Theres Andersson (S)
Rolf Karlsson (S)
Frida Larsson (S)
Stefan Hven (S)
Rolf Östman (V)
Elin Jensen (SD)
Oscar Lundqvist (SD)
Greger Persson (SD)
Tuomo Jänkälä (ÖrP)

Valkrets Örebro läns Västra (Karlskoga och Degerfors kommuner):

Anna Nordqvist (M)
Anna Ragén (M)
Ola Karlsson (M)
Nina Höijer (S)
Patrik Renberg (S)
Yvonne Nilsson (S)
Malin von Wachenfeldt (V)
Patrik Nyström (SD)

Valkrets Örebro – Lekeberg:

Sebastian Cehlin (M)
Anna Stark (M)
Kristian Berglund (M)
Cecilia Askerskär Philipsson (M)
Lennart Carlsson (M)
Floencia Aroca López (M)
Monica Thyresjö (M)
Charlotta Englund (C)
Frank Tholfsson (C)
Anna Gunnarsson (C)
Willhelm Sundman (L)
Birgitta Malmberg (L)

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2022-11-08

Behcet Barsom (KD)
Anna Blomquist (KD)
Magnus Lagergren (KD)
Joakim Carlsson (S)
Carina Dahl (S)
Torgny Larsson (S)
Birgitta Hultin (S)
Erik Røjare (S)
Fredrika Jakobsen (S)
Lennart M Pettersson (S)
Alesia Goncharik (S)
Viktor Tullgren (S)
Farhan Mohammad (S)
Irén Lejegren (S)
Tommy Ahlberg (S)
Bulent Oktay (S)
Jessica Carlqvist (V)
Faisa Maxamed (V)
Margareta Carlsson (V)
Pernilla Marberg (SD)
Bo Ammer (SD)
Habib Brini (SD)
Gunilla Fredriksson (SD)
David Larsson (SD)
Markus Allard (ÖrP)
Peter Springare (ÖrP)

Valkrets Örebro läns Norra (Hällefors, Ljusnarsberg, Lindesbergs och Nora kommuner):

Emil Wellander (M)
Cecilia Albertsson (M)
Lars-Göran Zetterlund (C)
Bo Rudolfsson (KD)
Ulla Bergström (S)
Zaki Habib (S) §§ 127-142
Peter Björk (S) §§ 143-145
Bernt Karlsson (S)
Katja Ollila (V)
Tom Persson (SD)
Fredrik Dahlberg (SD)

Paragrafen är justerad

§ 129 Protokollsjustering

Beslut

Regionfullmäktige beslutar

att justering av protokollet sker på Regionkansliet, Eklundavägen 2 Örebro, den 14 november, klockan 15.00 samt

att ordföranden, Irén Lejegren (S) och Willhelm Sundman (L) med Patrik Renberg (S) och Fredrik Askhem (L) som ersättare ska justera protokollet.

Paragrafen är justerad

§ 130 Val av regionfullmäktiges presidium

Diarienummer: 22RS8867

Sammanfattning

Ålderspresidenten anmäler att regionfullmäktige ska välja ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande för regionfullmäktige för tiden intill 2026-10-14.

Härefter överlämnar ålderspresidenten ordförandeklubban till den nyvalde ordföranden, Torgny Larsson (S) som framför följande:

Demokratin konstitutionella grund - en människa en röst - har funnits i över hundra år. Firades särskilt 2021. Vi svenskar kan sannerligen säga att demokratin har varit människans starkaste vapen mot oförrätter och orättvisor.

Så högtidligt blir det då demokrati och därmed politik ska beskrivas. Nu samlas vi här för första gången under den här mandatperioden i det direktvalda regionfullmäktige i Örebro län. Som jätteföretag ansvarar vi politiker för verksamheter som kostar runt 14 miljarder med 10 500 anställda.

Drygt 400 politiska uppdrag ska besättas. De flesta deltidspolitiker.

Verksamheten finansieras till 53 procent av skatten som är 11:55 kronor. Största kostnaden är personal på 47 procent.

Regionfullmäktige består av 71 personer och representeras av 8 partier. Ett nytt parti (ÖrP) har kommit in medan (MP) nu inte finns med.

34 av de ordinarie ledamöterna är helt nya i sitt fullmäktigeuppdrag. Räknar vi även in ersättarna blir de en snittålder på 52,4 år. Kvinnor 44 procent - män 56 procent.

Våra uppgifter är många och har olika karaktär.

Hälso- och sjukvård, tandvård, folkhälsa och välfärd, regionalt utvecklingsarbete, regionalt tillväxtanslag, infrastruktur, trafik, forskning, utveckling och utbildning, kultur, internationellt arbete, energi, klimat och miljö, arbetsmarknad, turism, natur och friluftsliv, främja kommunal samverkan och intressebevakning, företagshälsovård, tolk- och översättarverksamhet, huvudman för folkhögskolor.

Demokrati är medborgarmakt. Men i det moderna, storskaliga och komplicerade samhället kan inte medborgarna direkt delta i alla beslut. Demokratin måste vara representativ. Det betyder att medborgarna lånar ut sin medborgarmakt till valda representanter för fyra år åt gången. Vi som nu blivit valda till olika uppdrag sitter inte för att ta tillvara våra egna intressen. Uppdragen mejslas fram i de politiska partierna som går till val på sina egna program. De har arbetats fram i en

demokratisk process där partiernas övergripande värderingar vävs samman med medborgarnas problem, behov och möjligheter.

Som valda möter vi ett myller av frågor och förslag. Allt detta ska vi som ledamot värdera politiskt och dessutom ta egna initiativ.

Det krävs både redovisning och ständig dialog i de politiska uppdragen. De politiska partierna har där sin huvuduppgift.

Ingen har visat att demokratin kan fungera väl om det inte fanns politiska partier och personer som vill representera dessa och leda riksdag, regioner och kommuner i vårt land.

Det förtroende som väljarna givit oss förtroendevalda inkluderar krav på att ta ansvar, inte bara för att visa resultat, utan även vara omsorgsfulla med hur konflikter, vinster och nederlag hanteras i demokratins namn. Om förtroendevalda missbrukar den makt uppdragen ger och tillåter sig att uppträda respektlöst eller idka övergrepp mot varandra, är risken uppenbar att människor i allmänhet uppfattar det som legitimt att uppträda så för att få sin vilja igenom. Då riskerar demokratin att tappa fotfäste och ett råare samhällsklimat kan snabbt breda ut sig. Därför är ett ständigt samtal och hög grad av medvetande om förtroendevaldas uppträdande så viktigt.

Vårda ditt förtroende med respekt och omdöme. Tillsammans med de övriga förtroendevalda är ni demokratins vardagshjältar.

Välkommen till regionfullmäktige.

Beslut

Regionfullmäktige beslutar

att på förslag från Andreas Svahn (S) utse Torgny Larsson (S) till regionfullmäktiges ordförande,

att på förslag från Behcet Barsom (KD) utse Bo Rudolfsson (KD) till regionfullmäktiges vice ordförande, samt

att på förslag från Sebastian Cehlin (M) utse Ola Karlsson (M) till regionfullmäktiges andre vice ordförande.

Skickas till

De valda

Regionkansliet – staben för administration, juridik och säkerhet

Paragrafen är justerad

§ 131 Val av regionfullmäktiges valberedning

Diarienummer: 22RS8868

Ordföranden anmäler att regionfullmäktige ska välja en valberedning bestående av nio ledamöter och nio ersättare för tiden fram till 2026-10-14.

Partigrupperna har inkommit med följande förslag:

Ledamöter

Nina Höijer (S), ordförande
Charlotta Englund (C), vice ordförande
Anna Nordqvist (M), 2:e vice ordförande
Bo Rudolfsson (KD)
Gunilla Fredriksson (SD)
Rolf Östman (V)
Fredrik Askhem (L)
Peter Springare (ÖrP)

Ersättare

Rolf Karlsson (S)
Emilia Molin (C)
Eje Cesar (KD)
Kristian Berglund (M)
Anders Ramnerup (SD)
Anna Lilja (V)
Willhelm Sundman (L)
Robert Stenberg (ÖrP)

Skickas till

De valda
Regionkansliet – staben för administration, juridik och säkerhet

Paragrafen är justerad

§ 132 Skrivelser till regionfullmäktige

Sammanfattning

22RS9717

Från Denis Begic (S) med begäran om entledigande från uppdrag som ersättare i regionfullmäktige.

22RS9774

Från Anika Himmerfält (V) med begäran om entledigande från uppdrag som ersättare i regionfullmäktige.

22RS9794

Från Anders Franzon (L) med begäran om entledigande från uppdrag som ersättare i patientnämnden.

22RS9797

Från Per Söderlund (SD) med begäran om entledigande från uppdrag som ledamot i regionfullmäktige.

22RS21-282, 285, 300, 301

Skrivelser från medborgare.

22RS10485

Regionens revisorer har överlämnat revisionsrapporten Långsiktig planering och strategier för kollektivtrafiken.

22RS10490

Regionens revisorer har överlämnat revisionsrapporten Folktandvårdens arbete med likvärdig tandvård.

22RS9381

Från Länsstyrelsen i Örebro län som utsett Carina Oskarsson (S) till ny ledamot i regionfullmäktige efter Saga Jessica Åkerström (S) i valkrets Örebro-Lekeberg, från och med den 3 november 2022 till och med den 14 oktober 2026, samt Bernt Solberg (S) till ny ersättare i regionfullmäktige efter Carina Oskarsson (S) i valkrets Örebro-Lekeberg, från och med den 3 november 2022 till och med den 14 oktober 2026.

22RS9421

Från Länsstyrelsen i Örebro län som utsett Sofie Krantz (S) till ny ersättare i regionfullmäktige efter Anders Andersson (S) i valkrets Örebro läns Norra, från och med den 3 november 2022 till och med den 14 oktober 2026.

22RS9365

Från Länsstyrelsen i Örebro län som utsett Anna Stéen (SD) till ny ersättare i regionfullmäktige efter Peter Rogan (SD) i valkrets Örebro läns Södra, från och med

den 3 november 2022 till och med den 14 oktober 2026.

22RS10664

Astma- och Allergiföreningarna i Örebro län har överlämnat en skrivelse om satsningar på allergivården.

Beslut

Regionfullmäktige beslutar

att bevilja Denis Begic (S), Anika Himmerfälts (V), Anders Franzon (L) och Per Söderlunds (SD) begärda entledigande samt

att överlämna relevanta skrivelser till Länsstyrelsen i Örebro län och valberedningen.

Paragrafen är justerad

§ 133 Anmälan av interpellationer och frågor

Sammanfattning

22RS10317

Rolf Östman (V) har ställt en interpellation till regionstyrelsens ordförande Andreas Svahn (S) om energibesparingar, bilaga § 133:1.

22RS10319

Rolf Östman (V) har ställt en interpellation till regionstyrelsens ordförande Andreas Svahn (S) om privatiseringen av Hallsbergs vårdcentral, bilaga § 133:2.

22RS10392

Willhelm Sundman (L) har ställt en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande om moralisk risk vid upphandling av verksamhet, bilaga § 133:3.

22RS10446

Willhelm Sundman (L) har ställt en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande om Region Örebro län tar avstånd från oskuldsooperationer, bilaga § 133:4.

Beslut

Regionfullmäktige beslutar

att interpellationerna får ställas.

Paragrafen är justerad

Kumla 2022-10-26

Till Regionstyrelsens ordförande

Interpellation angående energibesparing

I valrörelsen argumenterade några partier för att ingen skulle behöva ändra sitt sätt att leva med anledning av klimatkrisen, en tämligen underlig argumentation. Sanningen är att klimatkrisen redan påverkar oss på en rad sätt och tvingar allt allt fler att anpassa sig till dess verkningar.

Inte heller ville man prata om behovet av att minska energiförbrukningen för att bidra till lägre prisökningar i vinter.

Nu, efter valet, har regeringen (den gamla) gett länsstyrelserna i uppdrag att hjälpa kommuner och regioner att minska sin energiförbrukning.

Hushållning med energi borde inte vara något som plockas fram i kristider, eftersom det är nödvändigt för att minska koldioxidutsläppen från Europas energiproduktion. Vi behöver ta chansen att använda dagens krisläge till att åstadkomma långsiktiga förändringar.

Mot bakgrund av ovanstående har jag följande frågor till ordförande i Regionstyrelsen:

- Vilka åtgärder för energibesparingar planeras inom regionen?
- Hur stora effekter beräknas de få?
- Är du beredd att tillföra resurser till Energikontoret om sådana behövs för att stärka insatserna riktade till företag, organisationer, privatpersoner och föreningar?

För Vänsterpartiet

Rolf Östman

Kumla 2022-10-26

Till Regionstyrelsens ordförande

Interpellation angående privatiseringen av Hallsbergs vårdcentral

Regionstyrelsen beslutade i juni att godkänna Capio Närsjukvårds ansökan om att få driva Hallsbergs vårdcentral. Enligt NA:s artikel om beslutet var tänkt tidpunkt för övergången slutet på senhösten. Tidsangivelsen är visserligen tolkningsbar, men rimligen bör dagens datum vara i eller nära tiden som angavs.

När Vänsterpartiet gjorde ett studiebesök på Kumla vårdcentral i maj diskuterade vi planerna med personal där. Bland dem fanns en oro för planerna på privatiseringen av vårdcentralen i Hallsberg.

En av anledningarna var farhågor om att Kumla vårdcentral kommer att utarmas. Att en vårdcentral privatiseras innebär inte att det blir fler allmänläkare i länet eller Sverige. Risken är att de hämtas från närliggande vårdcentraler, t.ex. Kumla. Sker det så finns risken att även Kumla vårdcentral hamnar i en nedåtgående spiral.

Privatisering av vårdcentraler är ingen hållbar lösning på primärvårdens problem. För varje vårdcentral som överläts till privata företag så ökar riskerna för att vård inte enbart ska ges efter behov, utan också beroende på om det finns en privat sjukvårdsförsäkring eller inte. Vinstintresset riskerar också snedvrider den vård som utförs.

Mot bakgrund av ovanstående har jag följande frågor till ordförande i Regionstyrelsen:

- Hur lång har privatiseringen av Hallsbergs vårdcentral kommit?
- Om ett avtal med Capio är klart, förhindrar det på något sätt företaget att rekrytera personal från regionens vårdcentraler?
- Om avtalet fortfarande är under beredning, är du beredd att verka för att en sådan reglering tillförs?

För Vänsterpartiet

Rolf Östman

TILL REGIONFULLMÄKTIG I REGION ÖREBRO LÄN

Ankom
Regionkansliet
2022 -10- 31

Interpellation

Till Hälso- och
sjukvårdsnämndens ordförande

Moralisk risk vid upphandling av verksamhet

Region Örebro län upphandlar årligen medicinsk teknik och utrustning för flera miljoner kronor. Det här är nödvändigt för att verksamheten dels ska ha grundläggande material och verktyg för att klara av sitt uppdrag med även för att uppdatera eller uppgradera nuvarande teknik och på så sätt höja den medicinska kvaliteten.

Då samma företag som säljer medicin och utrusning till Region Örebro län även kan erbjuda och bidra till forskning och utbildning för regionens medarbetare framstår en uppenbar moralisk risk. Medarbetare som är involverade i ett upphandlings- eller inköpsärendet kan låta sig påverkas, medvetet eller omedvetet, av relationen till det företag som lägger anbud eller erbjuder varor och tjänster till försäljning. Löften om bidrag till forskning, provision eller andra renomméhöjande erbjudanden till ansvariga tjänstepersoner äventyrar Region Örebro läns opartiskhet inför den öppna marknaden.

Ett exempel på den här risken för sammanblandning inom inköp av medicinsk utrusning är de oklarheter som SVTs Uppdrag Granskning (12/10) pekat på gällande uppgradering av utrusning på Akademiska sjukhuset i Uppsala. I programmet framkommer affärsförbindelser mellan ansvarig inköpare av utrustning och försäljaren av den samma utanför det som sker inom Region Uppsalas ansvar. Därav framstår oklarheter i den opartiskhet som bör ha råddigt i valet av leverantör för den aktuella tekniken.

På grund av detta ligger det i Region Örebro läns intresse att säkerställa att samma oklarheter inte har skett här. Sannolikheten att leverantören som nämns i det Public Service finansierade programmet, eller andra leverantörer, skulle ha ingått liknande avtal med medarbetare i regioner runt om i landet är inte obefintlig.

För att säkerställa att Region Örebro län inte är drabbade av samma förtroendeskadande verksamhet bör regionen tydligt agera för att garantera att ett förfarande som Akademiska sjukhuset i Uppsala blivit utsatt för inte är möjligt här.

DÄRFÖR VILL JAG FRÅGA:

- Vilka riktlinjer finns inom Region Örebro län för att säkerställa medarbetares opartiskhet inför upphandlingar inom hälso- och sjukvården?
- Hur följer Region Örebro län upp upphandlingar för att garantera att ansvariga i upphandlingsprocessen inte privat eller karriärmässigt gynnats av utfallet?
- Hur kommer Region Örebro län granska de nuvarande avtal som finns för att garantera att en moralisk risk inte har uppstått i processen?

För Liberalerna

Willhelm Sundman

Interpellation

Till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande

Tar Region Örebro län avstånd från oskuldsoperationer?

Vi har problem med hederskultur i Sverige. Det offentliga måste tydligt ta avstånd från de aktörer som aktivt bidrar till att segregationen och utanförskapet upprätthålls. En del av dessa grindvakter som spelar de framväxande parallellsamhällena rätt i händerna är de läkare som erbjuder så kallade oskuldsoperationer.

Unga kvinnor kan idag leva i ett förtryck som är svårt att föreställa sig om man inte har insyn och förståelse för en kultur som är ovan inom svenska förhållanden. Det finns en fixering kring den kvinnliga oskulden där avsaknaden av densamma kan innebära svåra sociala konsekvenser. För att rädda sig eller sin familj från att vanhedras arrangeras därför operationer på kvinnor för att framkalla en blödning på bröllopsnatten. De kallas oskuldsoperationer, hymenrekonstruktion eller mödomsoperation. Men vad det än kallas är det helt förkastligt att det ens förekommer.

I veckorna har det visat sig att en plastkirurgisk klinik i Örebro har ertappats med att erbjuda oskuldsoperationer. Anställda på samma klinik har fått sin utbildning via Universitetssjukhuset i Örebro. Vidare har klinikens medarbetare förekommit som föreläsare och varit delaktiga i verksamhet som är kopplad till Region Örebro län. Det här innebär att Region Örebro län bär ett ansvar för den utbildning dessa individer har fått och huruvida i vilken grad frågan om hedersförtryck har berörts under utbildningen. Samtidigt finns risken att dessa individer kan ha en fortsatt påverkan på framtida utbildning.

Att genomföra en så kallad oskuldsoperation är inte olagligt, men det är etiskt förkastligt att återskapa och stärka de fenomen som upprätthåller den repressiva strukturen med hedersförtryck. För att behålla den integritet som utbildningen inom Region Örebro län har för läkare och andra vårdprofessioner kan det inte vara rimligt att personer som erbjuder dessa operationer fortsatt är en del av regionens verksamhet.

Region Örebro län bör vara tydliga med att förkasta allt samröre med läkare och andra som genomför, propagerar för eller bidrar till att dessa orättvisa samhällsfenomen fortsätter att vara en del av utsatta kvinnors vardag.

DÄRFÖR VILL JAG FRÅGA:

- Hur arbetar Region Örebro län med frågor om jämställdhet, som oskuldsoperationer, under utbildningen för plastikkirurger?
- Vad är Region Örebro läns inställning till förekomsten av oskuldsoperationer?
- Vilka åtgärder kommer Region Örebro län ta mot läkare som ertappats med att erbjuda oskuldsoperationer vilka idag bidrar till regionens verksamhet?

För Liberalerna

Willhelm Sundman

§ 134 Anmälan av motion från Mats Gunnarsson (MP) och Monika Aune (MP) om att Region Örebro län ska ta fram en klimatanpassningsplan för perioden 2024-2030

Diarienummer: 22RS9576

Sammanfattning

Anmäls att en motion har inkommit från Mats Gunnarsson (MP) och Monika Aune (MP) till Region Örebro län 2022-10-03 om att Region Örebro län ska ta fram en klimatanpassningsplan för perioden 2024-2030.

Motionen har överlämnats till Regionkansliet – staben Hållbar utveckling för stöd i beredningen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2022-11-08, anmälan av motion från Mats Gunnarsson (MP) och Monika Aune (MP) om att Region Örebro län ska ta fram en klimatanpassningsplan för perioden 2024-2030
- Motion - Förslag att Region Örebro län tar fram en klimatanpassningsplan för perioden år 2024 - 2030

Anteckning

Bo Ammer (SD) yttrar sig.

Beslut

Regionfullmäktige beslutar

att remittera motionen till regionstyrelsen för beredning, samt

att ta anmälan till protokollet.

Skickas till

Regionstyrelsen

Paragrafen är justerad

TILL REGIONFULLMÄKTIGE

2022-10-03

MOTION

Forskningen är överens att de fossila utsläppen har en negativ påverkan på planetens klimat. Översvämningar och torka driver människor på södra halvklotet på flykt. Sommarens värmeböljor i Europa har lett till bränder, uttorkade floder och grundvattenbrist. Arktis smälter och nu räknar man att kontinenten kommer att vara isfri längre perioder än tidigare.

Temperaturhöjningens påverkan på samhället globalt, men också regionalt kommer att bli stor de kommande åren. Stormar och översvämningar skadar skog, vattendrag, hus, vägar och människor. Redan nu varnar SGI för grundvattenbrist i vår region.

Långvariga värmeböljor är livsfarliga för äldre och multisjuka, i synnerhet när våra sjukhus eller andra vårdboenden inte är anpassade. Temperaturökningen medför nya infektionssjukdomar genom exempelvis fästingar och myggor vilket kommer att belasta sjukvården.

Miljöpartiet har tidigare år motionerat om behovet av en klimatanpassningsplan, klimatpolitisk ramverk och en koldioxidbudget. Förslagen har avslagits men en ny rapport från Nationella expertrådet för klimatanpassning 2022 motiverar ett politisk omtag då den konstaterar att "Åtgärder kan inte skjutas på framtiden. Utan klimatanpassning kan pågående samhällsutveckling leda till ökad sårbarhet i samhället, med stora framtida kostnader"

Rapporten har följande budskap i korthet:

- Krafttag behövs för att på allvar säkerställa att vårt samhälle ställer om i en klimatsäker riktning. Det krävs att fokus flyttas från problem till lösningar och från planering till genomförande. De insatser som hittills har gjorts har inte förmått skapa nödvändiga förändringar i samhället.
- Arbetet med att minska klimatpåverkan och anpassa samhället till ett klimat i förändring är beroende av varandra och bör samordnas i så hög grad som möjligt.
- Nuvarande ansvarsfördelning, organisering, och styrmedel skapar otillräckliga incitament för att säkerställa att nödvändiga anpassningsåtgärder kommer till stånd. Det krävs breda överenskommelser som möjliggör långsiktig planering och beslut.
- Klimatanpassning är nödvändig inom alla samhällsområden. För att möjliggöra synergier och undvika målkonflikter krävs såväl tvärsektoriell integration, som ett helhetsgrepp över geografiska och administrativa gränser. Vi behöver även en stärkt offentlig-privat samverkan.

- Klimatförändringar innebär betydande risker för civil säkerhet. Klimatanpassning är därför en säkerhetsfråga, med bäring på bland annat finansiella system och civilförsvär. Fysisk säkerhet och markanvändning, vattensäkerhet och matsäkerhet är tre betydande risker.

I IPCC:s tredje delrapport från mars 2022 konstateras framt att mänskligheten står inför ett vägska! avseende den globala uppvärmningen. De fossila utsläppen måste sänkas med början nu. Samtidigt påpekar rapporten att klimatanpassning är en nödvändighet. Att avstå från planerad klimatanpassning kan ge inlåsnings effekter i form av sårbarhet, utsatthet och risker som är svåra och dyra att förändra och som förvärrar existerande ojämlikheter. IPCC menar att en flexibel, multisektoriell, inkluderande och långsiktig planering med implementering av klimatanpassningsåtgärder medför fördelar.

Miljöpartiet föreslår därför att regionen, under 2023, arbetar fram en konkret klimatanpassningsplan för perioden 2024-2030. Syftet ska vara att säkra att regionen är rustad att möta nuvarande och kommande effekter av klimatförändringen.

Miljöpartiet de gröna föreslår fullmäktige besluta

att Region Örebro län tar fram en klimatanpassningsplan för perioden 2024-2030.

Miljöpartiet de gröna

Monika Aune

Mats Gunnarsson

§ 135 Utdelning av kulturpris och kulturstipendier 2022

Region Örebro län har beslutat att utse Björn Wallgren till mottagare av kulturpriset för år 2022 samt Bo Eriksson, Anita Basha och Anya Blom till kulturstipendiater för år 2022.

Ordföranden i kulturnämnden, Torbjörn Ahlin (C), föredrar motiveringarna för besluten, varefter han och kulturenchefen Katarina Strömgren Sandh, framför Region Örebro läns gratulationer till pristagarna och stipendiaterna samt överlämnar pris, stipendier och blommor.

Paragrafen är justerad

§ 136 Aktuell regioninformation

Ingen aktuell regioninformation lämnades vid dagens sammanträde.

Paragrafen är justerad

§ 137 Revisionsberättelser för stiftelser år 2021

Diarienummer: 22RS4351

Sammanfattning

Region Örebro läns revisorer har överlämnat revisionsberättelser och årsredovisningar förnedan angivna stiftelser, föreningar med flera organ avseende år 2021:

Adolf Lindgrens stiftelse för mindre jordbrukare med flera,
Adolf Lindgrens stiftelse för studerande och behövande,
Stiftelsen Frövifors Pappersbruksmuseum,
Stiftelsen Cesam,
Stiftelsen Erik Rosenbergs naturvårdsfond,
Stiftelsen Activa i Örebro län,
Stiftelsen Bergslagsgårdar,
Örebro läns museum,
Stiftelsen Värmlands och Örebro läns Skogsskola,
Stiftelsen Kungliga Gyttjebad- och brunnsanstalten Loka,
Stiftelsen Svenska Skoindustrimuseet i Kumla,
Stiftelsen Per Eriksson,
Örebro läns slöjdförening,
Stiftelsen Nyckelfonden för medicinsk forskning vid Universitetssjukhuset Örebro.

Revisionsberättelserna och årsredovisningarna finns tillgängliga att läsa på Regionkansliet.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM regionfullmäktige 2022-11-08, revisionsberättelser för stiftelser år 2021

Beslut

Regionfullmäktige beslutar

att ta emot redovisningen av revisionsberättelser och räkenskaper för angivna organ och att lägga dessa till handlingarna.

Paragrafen är justerad

§ 138 Valärenden

Valberedningen föreslår regionfullmäktige att besluta om val enligt följande

22RS8936

Ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden efter Karin Sundin (S) för tiden 2022-11-08 – 2022-12-31

Behcet Barsom (KD)

Beslut

Regionfullmäktige beslutar i enlighet med valberedningens förslag.

Paragrafen är justerad

§ 139 Besvarande av interpellation från Bo Ammer (SD) om avgiftskontroller i kollektivtrafiken

Diarienummer: 22RS6675

Nina Höijer (S) besvarar en interpellation från Bo Ammer (SD) om avgiftskontroller i kollektivtrafiken, bilaga § 139.

Härefter yttrar sig Bo Ammer (SD) och Magnus Lagergren (KD).

Paragrafen är justerad

Sammanträdesdatum
2022-10-07

Beteckning
Dnr: 22RS6675

Svar på Interpellation

En interpellation har inkommit från Bo Ammer (SD) rörande biljettkontroller i kollektivtrafiken. Interpellationen är uppdelad i tre delar som redogörs för och besvaras enligt nedan.

- **Vilka åtgärder sätter man in emot dålig betalningsmoral och hur garanteras busschaufförernas säkerhet och arbetsmiljö vid betalningsvägran?**

Svar: I grunden arbetar vi för att det ska vara lätt för alla resenärer att köpa biljett. På senare tid har vi exempelvis utvecklat Länstrafikens app, och vi kan nu se en mycket stor överflyttning av biljettköp till appen. Många resenärer förefaller uppleva att det är ett enkelt och tillgängligt sätt att köpa biljetter. Länstrafiken har också påstigning i den främre dörren i samtliga bussar. Det kan kanske låta som en självklarhet, men så ser det faktisk inte ut på alla platser. Vi har utrett denna fråga och kommit fram till att påstigning i framdörren är att föredra av två skäl: Det ena är att vi generellt inte uppnår någon tidsvinst med påstigning i alla dörrar. Det andra är att det bedöms ha en god effekt för att säkra intäkterna. Bussföraren har helt enkelt en viktig funktion när det gäller att kontrollera resenärernas biljetter. Det vittnar inte minst erfarenheterna från pandemin om, en period då påstigning i framdörren inte skedde. I samband med att bussens framdörr återigen togs i bruk infördes krav på att alla biljetter ska valideras i bussen. När det gäller periodbiljetter och appbiljetter genererar valideringen i sig ingen intäkt. Dock utgör kravet om validering en social kontroll, som har betydelse för betalningsmoralen. Att validera sin biljett är ett sätt att visa för föraren och andra resenärer att man ärligen köpt en biljett. Ett undantag från påstigning enbart i framdörren kommer dock BRT-systemet att vara. Där bedöms resande vara så pass omfattande att stora restidsvinster kan uppnås genom påstigning i alla dörrar. Inom BRT-projektet håller man nu på med en plan för hur vi kan säkra en hög betalningsmoral i det nya systemet. Planen kommer sannolikt landa i en kraftig förstärkning av kontrollverksamheten, men även andra faktorer är viktiga. Här är det inte minst viktigt att vi har ett kollektivtrafiksystem som alltid fungerar bra och som

invånarna känner en stolthet för. Erfarenheter från andra städer visar att en nöjdhet och stolthet för kollektivtrafiksystemet förefaller ha en mycket god effekt på betalningsmoralen, jämfört med i städer där det finns ett stort missnöje kring kollektivtrafiken.

När det gäller att hantera de resenärer som trots allt inte köper biljett använder sig Region Örebro län idag av Commuter Security Group (CSG) för utförande av kontroller av färdbevis i kollektivtrafiken. Nuvarande avtal med CSG omfattar 11 700 h/år (6 tjänster).

I genomsnitt genomförs 10 000 kontroller och skrivs 200 tilläggsavgifter per månad. Vid tolv tillfällen per år genomförs så kallade storkontroller, det innebär att kontrollanterna står vid specifika hållplatser och kontrollerar samtliga bussar och resenärer som trafikerar den aktuella hållplatsen. Vid storkontroller kontrolleras i snitt 1100 resenärer och det skrivs cirka 50 tilläggsavgifter. Det innebär att vid de dagliga ambulerande kontrollerna är det knappt två procent av resenärerna som saknar giltiga färdbevis, medan det är ca 4,5 procent som saknar färdbevis när vi kontrollerar samtliga resenärer vid storkontrollerna. Det är en nivå som får sägas vara normal om man jämför med övriga landet, även om vi förstås strävar efter att den ska bli lägre.

Säkerheten kommer alltid först, om en resenär inte betalar för sig ska chauffören uppmana resenären att betala och upplysa att om det inte finns ett giltigt färdbevis kommer en tilläggsavgift att utfärdas vid en biljettkontroll. Chauffören kan sedan höra av sig till trafikledningen hos den aktuella operatören som i sin tur tar kontakt med ansvarig vid biljettkontrollverksamheten. Ansvarig vid biljettkontrollverksamheten styr i den mån det är möjligt kontrollanterna till den aktuella bussen/turen.

• **Finns det några undersökningar utvisande om vissa linjer eller turer är mer utsatta än andra?**

Svar: Regionen för löpande statistik över utfärdade tilläggsavgifter. Cirka 80 procent av tilläggsavgifterna omfattar stadstrafiken i Örebro, resterande 20 procent omfattar övrig regiontrafik. Det ska också sättas i relation till att ca 70 procent av resorna görs i stadsbusstrafiken. Inom Örebro är det en relativt jämn fördelning av tilläggsavgifter på stadslinjerna, där linje 1,2 & 3 sticker ut i viss mån med något fler tilläggsavgifter. I regiontrafiken är det linje 500 som sticker ut mest, men även i regiontrafiken är det en relativt jämn fördelning av tilläggsavgifter. Även här ska det ställas i relation till att dessa linjer också tillhör de linjer med flest resenärer.

- **Finns tankar på civilklädda kontrollanter till gagn för en bättre betalningsmoral och utökad säkerhet för resenärer och chaufförer?**

Svar: Möjligheten att använda civilklädda kontrollanter finns inskrivet i nuvarande avtal, men har inte använts. Med nuvarande avtal som omfattar 11 700 h/år (6 tjänster) är bedömningen från biljettkontrollverksamheten att symbolvärdet av att ha synliga uniformerade kontrollanter är större än att ha civilklädda kontrollanter. Om antalet kontrollanter skulle öka, finns det anledning till att göra en annan bedömning i frågan.

För Region Örebro län

Nina Höijer (S)

Ordförande i samhällsbyggnadsnämnden

§ 140 Besvarande av interpellation från Rolf Östman (V) angående energibesparing

Diarienummer: 22RS10317

Andreas Svahn (S) besvarar en interpellation från Rolf Östman (V) angående energibesparing, bilaga § 140.

Härefter yttrar sig Rolf Östman (V).

Paragrafen är justerad

Vänsterpartiet, Rolf Östman

Datum
2022-11-08Beteckning
Dnr: 22RS10317

Svar på interpellation angående energibesparing

Rolf Östman (V) efterfrågar i en interpellation vilka åtgärder för energibesparing som planeras inom Region Örebro län samt hur stora effekter dessa beräknas få. Rolf Östman undrar också över beredvilligheten hos regionstyrelsens ordförande att tillföra resurser till Energikontoret om sådana behövs för att stärka insatserna riktade till företag, organisationer, privatpersoner och föreningar.

Som svar på interpellationen vill jag ange följande:

Att minska energianvändningen är ett ständigt pågående arbete inom Region Örebro län. Inom Program för hållbar utveckling finns målet att energianvändningen per kvadratmeter ska minska med 8 procent till år 2025 jämfört med 2019. Vid hållbarhetsuppföljningen 2021 konstaterades att användningen av energi hittills minskat med 6 procent. Tidigare var drivkrafterna för energibesparing miljömässiga och ekonomiska, men under den pågående energikrisen har viljan att ta samhällsansvar och bidra till att minska sårbarheten mot vinterns energikris medfört att arbetet intensifierats.

I arbetet med Region Örebro läns egen energibesparing är driftoptimering i huvudfokus. Område Fastigheter arbetar bland annat fortlöpande med att byta till effektivare ventilation och värmeåtervinningssystem samt byta ut äldre belysning till mer energisnål LED-belysning. Vid all nybyggnation och vid större ombyggnationer av Region Örebro läns lokaler arbetas det för att byggnaderna ska bli så energisnåla som möjligt. Alla nya fastigheter som byggs förses med solceller.

Under oktober har en kommunikationsinsats för att minska förbrukningen av verksamhetsel inletts. Syftet är att sprida kunskap om hur Region Örebro läns verksamheter och medarbetare kan bidra till att minska energikrisen genom att skapa mer energismarta arbetsplatser.

Utöver Region Örebro län interna arbete med energieffektivisering arbetar Energikontoret utåtriktat för att erbjuda stöd till små och medelstora företag, privatpersoner, föreningar och organisationer som vill energieffektivisera.

Angående frågan om att tillföra resurser till Energikontoret för att stärka insatser riktade till företag, organisationer med flera så är jag positiv till att tillföra resurser om behov finns. För närvarande prioriteras rekrytering för att fylla vakanser på Energikontoret.

Jag anser mig härmed ha besvarat interpellationen.

Andreas Svahn
Regionstyrelsens ordförande

§ 141 Besvarande av interpellation från Rolf Östman (V) angående privatiseringen av Hallsbergs vårdcentral

Diarienummer: 22RS10319

Andreas Svahn (S) besvarar en interpellation från Rolf Östman (V) angående
privatiseringen av Hallsbergs vårdcentral, bilaga § 141.

Härefter yttrar sig Rolf Östman (V), Erik Baecklund (M), Elin Jensen (SD) och
Birgitta Malmberg (L).

Paragrafen är justerad

Sammanträdesdatum
2022-11-08

Beteckning
Dnr: 22RS10319

Svar på interpellation från Rolf Östman (V) om privatisering av Hallsbergs vårdcentral

Rolf Östman (V) har ställt följande frågor angående privatiseringen av Hallsbergs vårdcentral:

- 1) Hur långt har privatiseringen av Hallsbergs vårdcentral kommit?
- 2) Om ett avtal med Capio är klart, förhindrar det på något sätt företaget att rekrytera personal från regionens vårdcentraler?
- 3) Om avtalet fortfarande är under beredning, är du beredd att verka för att en sådan reglering tillförs?

På fråga ett är svaret att avtalet nu är tecknat. Det innebär att Regionen från och med den 1 december överlåter driften av Hallsbergs vårdcentral till Capio Närsjukvård AB, som efter ansökan godkänts att bedriva vårdverksamhet inom Hälsoval Örebro län utifrån ställda krav i Krav- och kvalitetsbok för Hälsoval Örebro län. Verksamheten kommer finnas kvar i samma lokaler som tidigare men byter namn till Capio vårdcentral Hallsberg. Alla medarbetar på Hallsbergs vårdcentral har getts möjlighet att gå över till den nya arbetsgivaren med bibehållet anställningsavtal, vilket också så gott som samtliga kommer att göra. För dem som tackat nej har Regionen som arbetsgivare en omplaceringsskyldighet till vakanta tjänster inom regionorganisationen. Listade på Hallsbergs vårdcentral behöver inte heller göra någonting, men om man vill byta vårdcentral kan man göra det i enlighet med vårt vårdvalssystem.

Sammantaget innebär detta att fem av länets 29 vårdcentraler inom Hälsoval Örebro län kommer att drivas i privat regi. (För närvarande drivs fyra vårdcentraler inom Hälsoval i privat regi, det vill säga Capio Haga vårdcentral, Capio Lekebergs vårdcentral, Vivalla/Lundby vårdcentral och Pålsboda vårdcentral.)

Det är viktigt att understryka att vi har ett obligatoriskt vårdvalssystem inom primärvården, inom regionen kallad Hälsoval Örebro län, som innebär att invånarna själva bestämmer var man söker vård. Vidare gäller att vårdföretag

som uppfyller ställda krav för att bedriva vårdverksamhet inom Hälsoval Örebro län får etablera sig i länet enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV). Enligt LOV (2§) ska regionen (upphandlande myndighet) behandla leverantörerna på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, det vill säga samma krav och villkor ska gälla för dessa.

Svaret på fråga två och tre är därmed nej, det finns inget i avtalet som reglerar möjligheten för Capio att rekrytera personal från övriga vårdcentraler i länet. Samtliga vårdföretag och vårdcentraler i egen regi som godkänts att bedriva primärvård inom Hälsoval Örebro län verkar på lika villkor, det vill säga utifrån ställda krav i Krav- och kvalitetsboken för Hälsoval Örebro län. Den begränsning som förespråkas skulle även strida mot medarbetares rätt att söka arbete där man vill inklusive rätt att bedömas på lika villkor i en rekryteringsprocess. De farhågor som ligger bakom frågeställningarna bör snarare motverkas genom kvalitets- och förbättringsarbete inom respektive verksamhet. Tanken med vårdvalssystemet är att detta ska driva på sådant arbete, och i förlängningen att anställda vill stanna kvar och patienter väljer att lista sig på vårdcentralen. Regionen följer också upp ingående vårdcentraler inom Hälsoval utifrån god kvalitet, kompetens och hög tillgänglighet.

Jag anser mig härmed ha besvarat interpellationen.

Andreas Svahn
Ordförande i regionstyrelsen

§ 142 Besvarande av interpellation från Willhelm Sundman (L) om moralisk risk vid upphandling av verksamhet

Diarienummer: 22RS10392

Behcet Barsom (KD) besvarar en interpellation från Willhelm Sundman (L) om moralisk risk vid upphandling av verksamhet, bilaga § 142.

Härefter yttrar sig Willhelm Sundman (L).

Paragrafen är justerad

Sammanträdesdatum
2022-11-08Beteckning
Dnr: 22RS10392

Svar på interpellationen ”Moralisk risk vid upphandling av verksamhet”

Interpellanten Wilhelm Sundman (L) ställer några frågor till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Behcet Barsom (KD) mot bakgrund av SVT:s Uppdrag Granskning om påstådd korruption på högre tjänstemannanivå inom region Uppsala. Interpellanten vill ha svar på hur Region Örebro län arbetar med att förebygga korruption inom den egna verksamheten. Region Örebro län upphandlar själva likt många andra regioner enligt alla lagar och regler och etiska förhållningssätt.

Att motverka korruption är av stor vikt för alla våra verksamheter och jag vill tacka interpellanten som lyfter en sådan viktig fråga. Att skapa en tillit för våra invånare till vår verksamhet är av stor vikt och skulle det uppstå situationer där risk för korruption uppstår ska detta givetvis belysas. Visselblåsarfunktionen hoppas jag inte ske behöva användas men den finns där av en anledning.

Jag vill med anledning av interpellationen lämna följande svar:

Fråga: Vilka riktlinjer finns inom Region Örebro län för att säkerställa medarbetares opartiskhet inför upphandlingar inom hälso- och sjukvården?

Svar: Det finns flera riktlinjer inom Region Örebro län. Bland annat för äskandeprocesser, jävsförhållanden, leverantörskontakter, ersättning, gåvor och obligatoriska utbildningar för chefer med fokus på upphandling och etik.

Fråga: Hur följer Region Örebro län upp upphandlingar för att garantera att ansvariga i uppföljningsprocessen inte privat eller karriärmässigt gynnats av utfallet?

Svar: Det finns tre sätt att göra uppföljning på som baseras på avtalets kostnad om det är verksamhetskritiskt eller om det är ett nationellt utpekad riskområde.

Fråga: Hur kommer Region Örebro län granska de nuvarande avtal som finns

för att garantera att en moralisk risk inte har uppstått i processen?

Svar: Om avtal skulle tecknas utan att följa de beslutade rutinerna så är möjligheten stor att dessa upptäcks antingen i samband med service och support av upphandlade varor och tjänster eller i de olika säkerhetsled som tidigare nämnts.

Jag anser mig härmed ha besvarat interpellationen.

Behcet Barsom

Ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden

**§ 143 Besvarande av interpellation från Willhelm Sundman (L) om
Region Örebro län tar avstånd från oskuldsoperationer**

Diarienummer: 22RS10446

Behcet Barsom (KD) besvarar en interpellation från Willhelm Sundman (L) om Region Örebro län tar avstånd från oskuldsoperationer, bilaga § 143.

Härefter yttrar sig Willhelm Sundman (L), Andreas Svahn (S), Elin Jensen (SD), Erica Gidlöf (KD), Anna Nordqvist (M) och Birgitta Malmberg (L).

Paragrafen är justerad

Sammanträdesdatum
2022-11-08Beteckning
Dnr: 22RS10446

Svar på interpellationen "Tar Region Örebro län avstånd från oskuldsoperationer?"

Interpellanten Wilhelm Sundman (L) ställer några frågor vad gäller oskuldsoperationer. Region Örebro län ska alltid förhålla sig till de lagar och regler som gäller samt hålla en god medicinsk-etisk kod. Att kunna möta personer från olika kulturer och religioner innebär alltid att man måste kunna visa hänsyn för detta. Religiösa inslag eller liknande som kan påverka patient-säkerheten eller går helt emot den etiska koden är självklart inget som förespråkas.

Att det förekommer ett fenomen som oskuldsoperationer har redan uppmärksamats, och regeringen har tidigare begärt en utredning som kommer publiceras nu i december. I det förslag som presenterats vill man utreda möjligheten att kriminalisera kontrollerande beteenden såsom oskuldsoperationer och oskuldsintyg.

Jag vill med anledning av interpellationen lämna följande svar:

Fråga: Hur arbetar Region Örebro län med frågor om jämställdhet, som oskuldsoperationer, under utbildningen för plastikkirurger?

Svar: Region Örebro län (RÖL) arbetar likt alla andra regioner i enlighet med de lagar som gäller och följer de nationella medicinsk-etiska kraven som alla specialistläkare genomgår i sin utbildning. Så kallade oskuldsoperationer är inte förenliga med denna medicin-etik och vid misstanke där en yngre flicka eller kvinna far illa ska personalen göra en orosanmälan till Socialtjänsten.

Fråga: Vad är Region Örebro läns inställning till förekomsten av oskuldsoperationer?

Svar: Detta är inget som existerar inom RÖL:s verksamheter och är inget som ska förekomma då det strider mot de medicinsk-etiska kraven som vi följer.

Fråga: Vilka åtgärder kommer Region Örebro län ta mot läkare som ertappats

med att erbjuda oskuldsoperationer vilka idag bidrar till regionens verksamhet?

Svar: När en läkare som vill börja jobba på Region Örebro län skriver under sitt anställningsavtal, skriver de också under på de etiska förhållningssätt och riktlinjer som gäller för vår verksamhet.

Jag anser mig härmed ha besvarat interpellationen.

Behcet Barsom

Ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden

§ 144 Allmän frågestund för ledamöterna

Inga frågor att besvara vid dagens sammanträde.

Paragrafen är justerad

§ 145 Avslutning

Ordföranden förklarar sammanträdet avslutat klockan 16.50 och meddelar att fullmäktiges ledamöter och ersättare kommer inom kort att bjudas in till utbildning. Det finns två tillfällen att välja mellan, 5:e alternativt den 19 december.

Paragrafen är justerad